

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції

15 травня 2025 р.

Полтава
2025

студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, 25 квітня – 21 травня 2022 р.). Полтава : Нац. ун-т ім. Ю. Кондратюка, 2022. Т 2. С. 384-385.

2. Про е-гривню – цифрові гроші Національного банку. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/payments/e-hryvnia>

3. Грицай С.О. Перспективи та тенденції появи CBDC в Україні: проект «Е-гривня». *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №1. С. 354-359. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/80>.

4. Ніколаєвський Д. Для чого Україні цифрова гривня? *Економічна правда*. 6 лип. 2021. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2021/07/6/675679/>

УДК 336.32

***Свистун Людмила Анатоліївна,**
кандидат економічних наук, доцент
Іванов Юрій Юрійович,
студент*

*Національний університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»*

ФІНАНСОВА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Поточна ситуація в Україні, спричинена війною, має безпрецедентний вплив на вітчизняну економіку, зокрема, підприємства виробничої сфери. Через військові дії частка збиткових підприємств у 2024 році склала 22,1% (у 2023 році – 22,0%) [1]. Прибуток досяг 1220,6 млрд. грн, або 119,0% порівняно із 2023 роком, збитків допущено на суму

273,3 млрд. грн (або 109,7%). На рис. 1. представлено результат підприємницької діяльності виробничих підприємств України.

Дієвим інструментом мінімізації збитків та стабілізації діяльності підприємств є фінансова реструктуризація.

Фінансова реструктуризація – це процес перегляду та зміни фінансових зобов'язань, структури боргу та інших фінансових параметрів підприємства чи економічної системи з метою досягнення фінансової стабільності, поліпшення ліквідності та зниження фінансового тиску [2, с. 220]. У контексті подолання економічних труднощів та кризових конфліктів, фінансова реструктуризація може включати перегляд графіку погашення боргу, зменшення обсягу боргових зобов'язань, реорганізацію платіжних зобов'язань та інші заходи для поліпшення фінансового стану.

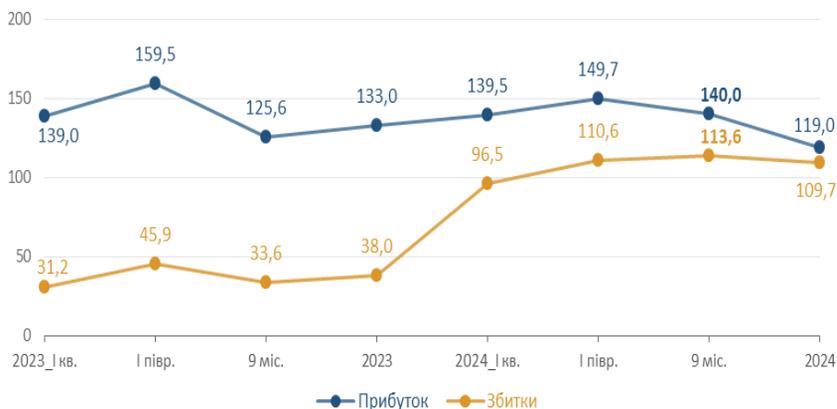

Рис. 1. Темпи зростання (зниження) прибутків та збитків у 2023-2024 рр, %

Джерело: [1]

Оцінка поточного фінансового стану та результатів діяльності виробничих підприємств є критично важливим (першим кроком) у процесі фінансової реструктуризації,

особливо в контексті економічної нестабільності. Ця оцінка передбачає аналіз ключових фінансових показників, таких як коефіцієнти ліквідності, прибутковості та платоспроможності, щоб оцінити загальну фінансову стабільність підприємства. Комплексна оцінка дозволяє керівництву визначити слабкі та сильні сторони фінансової структури, сприяючи прийняттю обґрунтованих рішень. Крім того, непередбачувані та невизначені умови, які характеризують сучасне економічне середовище, вимагають ретельного аналізу. Такі дії гарантують, що компанії зможуть адаптуватися та ефективно реагувати на виклики, створені зовнішніми факторами [3]. Проводячи ретельну оцінку фінансового стану, виробничі підприємства можуть закласти основу для успішної стратегії реструктуризації.

Впровадження заходів зі зниження витрат і підвищення ефективності має важливе значення для виробничих підприємств, які прагнуть подолати економічну нестабільність і покращити свої фінансові показники. Цей процес може включати детальну діагностику системи управління операційними витратами, щоб визначити сфери, де витрати можна мінімізувати без шкоди для якості продукту чи операційної ефективності. Стратегії зниження витрат можуть включати оптимізацію виробничих процесів, перегляд контрактів з постачальниками, зменшення відходів і оптимізацію розподілу ресурсів. Наприклад, впровадження принципів економічного виробництва може значно підвищити ефективність, що призведе до зниження операційних витрат. Ці заходи не тільки допоможуть стабілізувати фінансовий стан підприємства, але й створюють більш гнучку організацію, здатну адаптуватися до мінливих умов ринку.

Для досягнення фінансової стабільності компанії повинні не лише оптимізувати свої витрати й підвищувати ефективність власної діяльності, але й шукати додаткові можливості для залучення ресурсів. Вивчення альтернативних

варіантів фінансування та інвестиційних можливостей є важливою стратегією для виробничих підприємств, які прагнуть фінансової реструктуризації в умовах економічної невизначеності. Традиційні джерела фінансування можуть бути обмеженими під час нестабільності, що спонукає підприємства досліджувати альтернативні шляхи фінансування, такі як венчурний капітал, прямий капітал або краудфандинг. Крім того, міжнародні програми фінансової підтримки, такі як фінансова програма для України від Європейського Союзу, пропонують потенційне фінансування для підтримки місцевих підприємств у період відновлення. Протягом 2024-2027 років 50 мільярдів євро від ЄС буде спрямовано на фінансування державного бюджету, стимулювання інвестицій, а також технічну підтримку в реалізації програми [4]. З економічної сфери зміни відбуватимуться за чотирма напрямками: фінансові ринки, управління державними активами та приватизація, людський капітал, а також бізнес-середовище. Ці кроки націлені на створення прозорої, справедливої та ефективної системи для залучення інвестицій, зручної для підприємців та держави. Вони забезпечать доступ бізнесу до капіталу, активів, та найголовніше – призведуть до збільшення кількості спеціалістів завдяки покращенню освіти та поверненню наших людей.

Взаємодія з інвесторами, готовими взяти на себе прораховані ризики, може сприяти трансформаційним інвестиціям, які розширяють виробничі потужності та ринкове охоплення. Завдяки диверсифікації стратегій фінансування виробничі підприємства можуть отримати необхідний капітал для підтримки своїх зусиль з реструктуризації та закласти основу для довгострокового зростання.

Література

1. Статистична інформація. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Ren Y., Xiao D. Restructuring cost and its prediction analysis. Journal of Corporate Accounting & Finance. 2024. No 35.1. P. 218-227.

3. Мельнік М.А. Оперативна реструктуризація підприємства в умовах невизначеності / Вісник східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2024. № 1 (281). С. 28-34.

4. Механізм фінансування України від ЄС Ukraine Facility. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/>

УДК 334.012.63:330.342.14(477)

*Кручинська Дар'я Романівна,
Демещенко Владислав Віталійович,
студенти*

*Науковий керівник: Глушко Аліна Дмитрівна,
кандидат економічних наук, доцент*

*Національний університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»*

ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

В умовах воєнного стану бізнес-середовище зазнає глибоких трансформацій, зумовлених зростанням невизначеності, порушенням ланцюгів постачання, міграцією трудових ресурсів, інфраструктурними втратами та загрозами безпеці активів. Воєнні дії створюють виклики не лише для стабільності фінансових потоків, а й для базових умов здійснення господарської діяльності – доступу до ринків, енергоресурсів, капіталу, логістичних каналів і правового захисту. У таких умовах забезпечення життєздатності підприємств вимагає адаптації до нових економічних реалій, швидкої трансформації операційних моделей, зростання ролі кризового управління та державної підтримки.